

PRAKTISKO DARBU KRĀJUMS DŽEZA MŪZIKAS MĀCĪBĀ **2. DAĻA**

Jāzepa Medīņa Rīgas mūzikas vidusskolas skolotājs
Raimonds Petrauskis

SATURA RĀDĪTĀJS

Sinkopēšana	1
Nošu izlaišana	2
Sinkopēšana un nošu izlaišana.....	3
Reģistru variēšana	4
Sinkopēšana, nošu izlaišana, reģistru variēšana.....	5
Ritmiskā pārvietošana	6
Inversija	7
Nošu augstumu variēšana	8
Ritmiskā sašaurināšana.....	9
Ritmiskā paplašināšana.....	10
Melodijas ritma variēšana.....	11
Ornamentālā improvizācija.....	12
Akordiskā improvizācija.....	13
Akorda skaņas un arpedžo	14
Ievadtoni	15
Aizturētie atrisinājumi	16
Skaņkārtiskā improvizācija.....	17
Motīvu attīste	18
Sekvence improvizācijā	19
Akordiskās un skaņkārtiskās improvizācijas apvienojums.....	20

Improvizējot ar dotu melodiju (tematismu)- melodijas sinkopēšana!

The musical score consists of two staves. The top staff is in G major (Gm⁷) and the bottom staff is in C major (C⁷). The right hand part of the score shows a melody with various note values and rests, demonstrating syncopation techniques. The left hand part is mostly silent or provides harmonic support.

Sinkopēt mēlodiju pēc pedagoga dotiem piemēriem, kā arī pielietot šo tēhniku atsevišķu dzēza standartu mēlodiju vai to fragmentu sinkopēšanā!

Improvizējot ar dotu melodiju (tematismu)- melodijas sinkopēšanas un nošu izlaišanas tehnikas var tikt pielietotas vienlaicīgi!

Gm⁷ C⁷ Fmaj⁷

Sinkopēšana un nošu izlaišana

Melodijas fragmenta sinkopēšana un nošu izlaišana

Pieciņot abu tehniku apvienojumu visas melodijas garumā, kā arī lietot abas tehnikas tās fragmentos gan vienlaicīgi, gan pamīšus!

Improvizējot ar dotu melodiju (tematismu)- melodijas nošu izlaišana nemainot melodijas sākotnējo ritmisko zīmējumu!

The image contains two musical staves. The top staff is in 4/4 time, featuring a treble clef and a bass clef. It has three measures: the first measure is in G minor 7 (Gm7) with notes G, B, D, E, G, B, D; the second measure is in C7 with notes C, E, G, B, D, F, A; and the third measure is in F major 7 (Fmaj7) with notes F, A, C, E, G, B, D. The bottom staff is also in 4/4 time, featuring a treble clef and a bass clef. It has four measures: the first measure is in B-flat major (Bb) with notes B, D, F, A; the second measure is a rest; the third measure is in C major (C) with notes C, E, G, B; and the fourth measure is a rest.

Piclictot nošu izlaišanas tehniku svinga, bibopa standartu melodijās, to fragmentos!

Improvizējot ar dotu melodiju (tematismu)- reģistru variēšana starp motīviem!

Gm⁷ C⁷ Fmaj⁷

Reģistru variēšana starp motīviem!

Reģistru variēšana motīvu ietvaros!

Piecielot reģistru variēšanas tehnikas džeza standartos un oriģinālmūzikā!

Improvizējot ar dotu melodiju(tematismu) - reģitru, sinkopēšanas, nošu izlaišanas tehniku vienlaicīgs lietojums!

Musical score fragment in 2/4 time. The first measure starts with Gm7, followed by C7, and then F major. The melody consists of eighth and sixteenth note patterns. The second measure begins with a bass note.

Musical score fragment in 2/4 time. The melody continues with eighth and sixteenth note patterns. The bass line provides harmonic support throughout the measures.

Pielietot visas trīs tehnikas vienlaicīgi, gan visas melodijas garumā, gan tās fragmenta ietvaros!

Improvizējot ar dotu melodiju (tematismu)- vēžveida apvērsuma pielietojums melodijas ietvaros!

Musical score for piano. The score consists of two staves. The top staff is for the treble clef (G-clef) and the bottom staff is for the bass clef (F-clef). The time signature is 4/4. The score is divided into four measures. Measure 1: Gm7 chord, melody starts with a quarter note. Measure 2: C7 chord, melody continues with eighth notes. Measure 3: Fmaj7 chord, melody ends with a half note. Measure 4: Rest. The piano keys are indicated below the staff.

Musical score for piano. The score consists of two staves. The top staff is for the treble clef (G-clef) and the bottom staff is for the bass clef (F-clef). The time signature is 4/4. The score is divided into four measures. Measure 1: Gm7 chord, melody starts with a quarter note. Measure 2: C7 chord, melody continues with eighth notes. Measure 3: Fmaj7 chord, melody ends with a half note. Measure 4: Rest. The piano keys are indicated below the staff.

Pielietot improvizācijā vēžveida apvērsumu un apvienot šo tehniku ar citām melodijas variēšanas un attīstīšanas tehnikām!

Improvizējot ar dotu melodiju (tematismu)- melodijas skaņu brīva variēšana, nemainot doto ritmu!

Pielietot nošu brīvu variēšanu saglabājot melodijas pamatrītumu, tā specifiku!

Improvizējot ar dotu melodiju (tematismu)- melodijas ritma sašaurināšana (pārvēršana uz pusi, divreiz vai trīs reiz sīkākās vienībās)!

The musical score consists of two staves of music in 4/4 time. The top staff begins with a Gm7 chord, followed by a C7 chord, and then an Fmaj7 chord. The bottom staff continues the melody, featuring various rhythmic patterns such as eighth-note groups and sixteenth-note patterns, along with dynamic markings like crescendos and decrescendos.

Pielietot ritma sašaurināšanas tehniku, lai iegūtu jaunu melodijas variantu, pielietot šo tehniku apvienojumā arī ar citām iepriekšmintētām technikām, piemēram izmēģināt ritma sašaurināšanu un reģistru variēšanu!

Improvizējot ar dotu melodiju (tematismu)- melodijas ritma paplašināšana, pārdalot melodijas ritmu uz
pusi vai trīs reizes ritmiski garākās vienībās!

The image shows two staves of musical notation. The top staff is in G major (Gm⁷) and 4/4 time, starting with a dotted half note. It then has a quarter note, a eighth note, and a sixteenth note. The second measure starts with a quarter note, followed by a eighth note, a sixteenth note, and a sixteenth note. The third measure starts with a quarter note, followed by a eighth note, a sixteenth note, and a sixteenth note. The bottom staff is in C major (C⁷) and 2/4 time, starting with a half note. It then has a half note, a half note, and a half note.

Pielietot melodijas(tematisma) ritma paplašināšanu džeza standartos un oriģināltēmās!
Arī šī tēhnika ir apvienojama ar jebkuru citu no jau iepriekš aplūkotajām tēhnikām!

Improvizējot ar dotu melodiju (tematismu)- melodijas ritma brīva variēšana (izmaiņšana) nemainot nošu augstumus!

Pielietot ritma džeza standartu un oriģināl sacerējumu ietvaros! Izmantot pēc iespējas daudzvēidīgākas ritma figūras!

Improvizējot ar dotu melodiju (tematismu)- pielietojot ornamentālās improvizācijas palīg un pārgājskaņu elementus!

Sadalīt katru no metriski garākām skaņu ilgumu vienībām astotdaļās, triolēs vai sešpadsmiņu daļās vai varētu ieviest palīg un pārgājskaņas melodiskajā līnijā!

Akordiskās improvizācijas tehnikas- arpedžo veida melodiskās līnijas veidošana!

The musical score consists of three measures. Measure 1: Am⁷(b5). Measure 2: D⁷. Measure 3: Gm⁷. The score is in 4/4 time, key signature has one flat, and it includes bass and treble staves.

spēlēt ievērojot (swing eights) - svinga astotdaļas

The musical score shows a single melodic line in swing eighth-note style, played over the harmonic progression from the previous page. The line starts on the first beat of the first measure and continues through the third measure, ending with a rest.

Arpedžo veida melodiskā līnija tiek veidota no šu augstumu izvēli balstot tikai uz dotajām harmonijām nevis doto melodiju jeb tematismu, melodiskā līnija ir katra akorda izklāsts arpedžo veidā, variējot ritma zīmējumu, no šu secību!

Akordiskās improvizācijas tehnikas- melodiskās līnijas veidošana izmantojot akorda skaņu savienošanu ar arpedžo palīdzību!

Musical notation example showing harmonic progression:

Am⁷(b5) D⁹ Gm⁷

The notation consists of two staves. The top staff is in treble clef and the bottom staff is in bass clef. The time signature is 4/4. The first measure shows Am⁷(b5) with a single note. The second measure shows D⁹ with a single note. The third measure shows Gm⁷ with a single note.

Musical notation example showing melodic line construction:

The notation consists of two staves. The top staff is in treble clef and the bottom staff is in bass clef. The time signature is 4/4. The first measure shows a melodic line with eighth notes. The second measure shows a melodic line with eighth notes and a sixteenth-note group. The third measure shows a melodic line with eighth notes.

Melodiskā līnija tiek veidota izmantojot īpašas katras taktē akorda skaņas pa vienai katrā taktī, tās savieno arpedžo elementi, kas var būt ar variētu ritmisko zīmējumu!

Improvizējot ar dotu melodiju (tematismu)- melodijas pārvietošana, izmainot pirmās nots novietojuma vietu taktī par jebkuru nošu ilguma vienību gan takts ietvaros, gan arī ārpus tās!

Musical notation example 1. It shows two staves of music in 2/4 time. The top staff starts with a Gm⁷ chord, followed by a C⁷ chord, and then a Fmaj⁷ chord. The bottom staff has rests corresponding to the chords above it.

Musical notation example 2. It shows two staves of music in 2/4 time. The top staff starts with a Gm⁷ chord, followed by a C⁷ chord, and then a Fmaj⁷ chord. The bottom staff has rests corresponding to the chords above it.

Pieliektot ritmisko pārvietošanu visos variantos vienas takts ietvaros, kā arī ārpus tās robežām, lai veidotos jauns intonatīvi atšķirīgs skanējums, pret ierastajām melodijas harmonijām, kas netiek pārvietotas, bet joprojām tiek atstātas nemainīgas!

Akordiskās improvizācijas tehnikas- akorda skaņu savienošana izmantojot hromatiskus un diatoniskus ievadtoņus kas var būt gan akorda skaņu alterācijas, gan 9, 11, 13 alterētas vai nealterētas skaņas !

Akorda skaņu savienošana notiek ar hromatisko un diatonisko ievadtoņu, kas tiek izvēlētas toni, vai pustoni zemāk vai augstāk par akorda skaņu palīdzību. Noteikt un izrakstīt ievadtoņus, to lomu akorda skaņu savienojot!

Akordiskā improvizācija- aizkavētā atrisinājuma tehnika!

The image shows two staves of musical notation. The top staff consists of three measures. The first measure has a blank first beat and a second beat with a note labeled 'b7'. The second measure has a blank first beat and a second beat with a note labeled 'b7'. The third measure has a blank first beat and a second beat with a note labeled 'b7'. The bottom staff consists of four measures. The first measure has a blank first beat and a second beat with a note labeled 'A♭⁶'. The second measure has a blank first beat and a second beat with a note labeled 'D♭⁶'. The third and fourth measures are entirely blank.

Savienot viena akorda skaņu ar otru nevis pa tuvāko ceļu, bet caur blakus toņiem jeb pārgāj un palīgskapām

Skankārtiskā improvizācija ir tehnika, kurā pret katru akordu tiek lietota viena vai vairākas skankārtas no kurām tiek improvizēta melodiskā līnija!

F'

Bbm?

E \flat 7

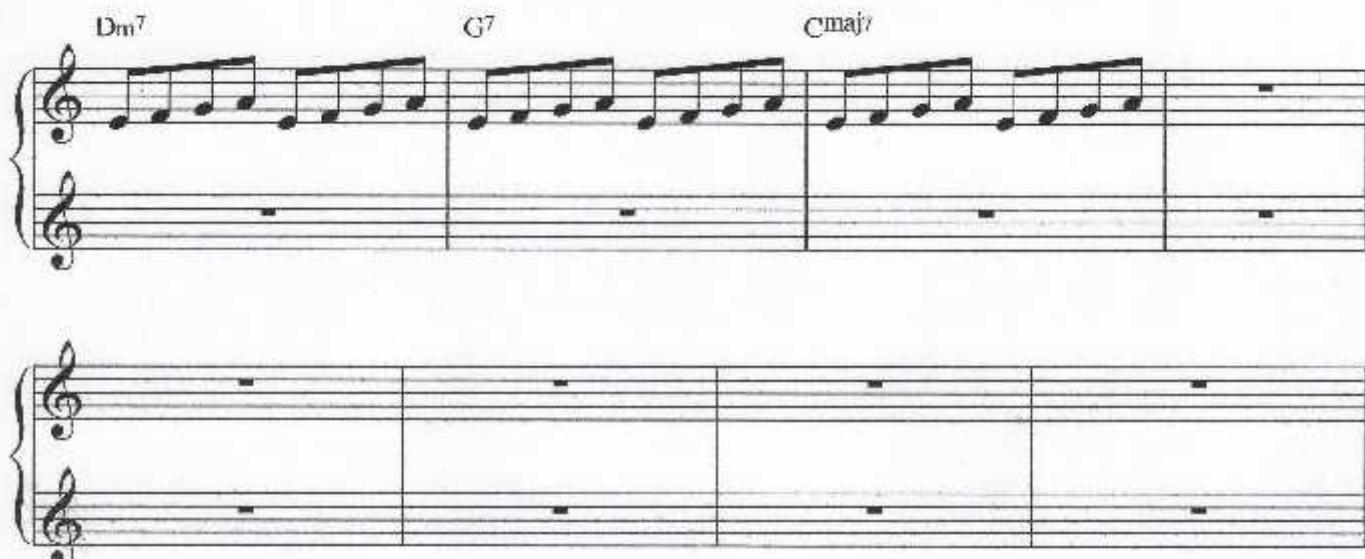
Bibopa dominantes skankārta

Doriskā skankārta

Miksolidiskā skankārta

Spēlēt džeza standartus ar 2-5-1 secībām, kuros akordi tiek savienoti ar skankārtu pašīdzību!

Motīvu improvizācija ir tehnika, kurā par pamatu tiek nemta viena vi vairāku motīvu attīstīšana un variēšana- motīva atkārtošana ir tehnika ko daudz lieto blūza mūzikā, ar tās aplīdzību veidojot pakāpenisku kāpinājumu!

Izdomāt un picrakstīt virākus atkārtota veida motīvus, kas rada kāpinājumu!

Motīvu improvizācija- motīvu sekvencēšanas tehnika, ar kuras palīdzību bieži iespējams izveidot muzikālu kāpinājumu, motīvu iespējams sekvēt diatoniski, caur vienu kopīgu skaņkārtu vairākiem akordiem, vai transponējoši, kad katram akordam dota sava skaņkārtība!

The image shows two staves of musical notation. The top staff has four measures labeled Dm⁷, G⁷, Cmaj⁷, and A⁷ above them. The bottom staff has four corresponding measures below the top staff, indicated by vertical dashed lines. The notation consists of eighth and sixteenth note patterns.

Pielietot sekvencēšanas tehniku un apvienot to ar pārējām akordiskās un skaņkārtiskās improvizacijas tehnikām

Akordiskās un skaņkārtiskās improvizācijas apvienojums iespējams bieži, jo skaņkārta un akords sastāv no kopīgām skaņām, līdz ar to improvizējot melodisko līniju iespējams pamanīt kā akorda, tā arī skaņkārtas elementu apvienojumu vienas frāzes ietvaros!

Dm⁷ G⁷ Cmaj

Improvizējot melodisko līniju apvienot akorda un skaņkārtas elementus vienā līnijā, izmantot arī pārējās tehnikas, lai improvizētā līnija būtu daudzveidīga